

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 64/12
Luxembourg, 15. maj 2012

Sklepni predlogi generalne pravobranilke v zadevi C-40/11
Yoshikazu Iida proti Stadt Ulm

Po mnenju generalne pravobranilke V. Trstenjak lahko pravo Unije tistemu od staršev, ki je državljani tretje države s pravico do varstva in vzgoje otroka, podeli pravico do prebivanja v državi članici izvora svojega otroka, če se otrok z drugim od staršev preseli v drugo državo članico

Pogoj za podelitev te pravice do prebivanja pa je, da bi imela njena nepodelitev omejujoči učinek na otrokovo pravico do prostega gibanja in bi pomenila nesorazmeren poseg v temeljno pravico do rednih osebnih odnosov in neposrednih stikov z obema od staršev

Y. Iida, japonski državljani, je od leta 1998 je poročen z Nemko. Njuna hči se je rodila leta 2004 v ZDA ter ima poleg ameriškega tudi japonsko in nemško državljanstvo. Družina se je konec leta 2005 preselila iz ZDA v Ulm (Nemčija), kjer je Y. Iida dobil nacionalno dovoljenje za prebivanje kot zakonec Nemke. Od začetka leta 2006 je Y. Iida v Ulmu zaposlen s pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas. Na začetku leta 2008 se je njegova žena s hčerjo preselila na Dunaj (Avstrija), kjer je sprejela ponudbo za zaposlitev. Od januarja 2008 živi Y. Iida, ki je ostal v Ulmu, in njegova žena ločeno, vendar imata oba pravico do varstva in vzgoje hčere. Y. Iida še naprej zakonito prebiva v Nemčiji, njegovo nacionalno dovoljenje za prebivanje pa je vezano na njegovo zaposlitev. Vendar meni, da ima zaradi izvajanja pravice do varstva in vzgoje hčere, ki živi v Avstriji, v skladu s pravom Unije tudi pravico do prebivanja v Nemčiji. Stadt Ulm pa je njegovo vlogo za izdajo „dovoljenja za prebivanje družinskega člana državljan Unije“ na podlagi direktive EU o prostem gibanju¹ zavrnil.

Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg, ki mora odločiti v tej zadevi, želi od Sodišča izvedeti, ali iz prava Unije izhaja, da ima tisti od staršev, ki je državljani tretje države s pravico do varstva in vzgoje otroka, za ohranitev rednih osebnih odnosov in neposrednih starševskih stikov pravico, da ostane na ozemlju države članice izvora svojega otroka, ki je državljani Unije, če se otrok ob izvajanju pravice do prostega gibanja od tam preseli v drugo državo članico.

Generalna pravobranilka Verica Trstenjak v današnjih sklepnih predlogih meni, da iz direktive EU o prostem gibanju ni mogoče izpeljati pravice roditelja, kot je Y. Iida, ki je državljani tretje države s pravico do varstva in vzgoje mladoletnega državljan Unije, ki se je preselil v drugo državo članico, do prebivanja v državi članici mladoletnikovega izvora. Ta direktiva namreč ureja samo pravico državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prebivanja v drugih državah članicah, in ne v državi članici, katere državljani je zadevni državljani Unije.

Tudi iz dosedanje sodne prakse Sodišča, v skladu se lahko zaradi statusa državljan Unije, ki ga ima mladoletni otrok, pravica do prebivanja v skladu s pravom Unije v posameznem primeru prizna tudi njegovemu roditelju, ki je državljani tretje države, po mnenju generalne pravobranilke za Y. Iida ni mogoče izpeljati pravice do prebivanja v Nemčiji. V skladu s to sodno prakso mora namreč obstajati poseg v bistveno vsebino pravic mladoletne državljanke Unije, ki ga ima na podlagi statusa državljan Unije. Tako bi bilo na primer takrat, na primer takrat, kadar bi zavrnitev

¹ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 46).

prebivanja v državi članici prebivanja otroka povzročila, da bo otrok prisiljen zapustiti ozemlje Unije² ali kadar bi bil pravici otroka do prebivanja odvzet polni učinek³. Hči Y. lide je s tem, da se je z materjo preselila v Avstrijo, čeprav njenemu očetu v Nemčiji še ni bila podeljena pravica do prebivanja v skladu s pravom Unije, v celoti uresničevala pravico do prostega gibanja. Očitno je torej, da bistveno vsebino njenih pravic, ki jih ima kot državljanka Unije - vsekakor sedaj – ni ogroženo.

Vendar generalna pravobranilka Trstenjak meni, da je pravica roditelja, ki je državljan tretje države, do prebivanja v skladu s pravom Unije v državi izvora svojega otroka mogoča, da se učinkovito zagotovijo v Listini o temeljnih pravicah določene temeljne pravice otroka do rednih osebnih odnosov in neposrednih stikov z obema staršema ter spoštovanja družinskega življenja.

Vendar se Listina o temeljnih pravicah uporabi le, če obstaja zadostna povezanost z izvajanjem prava Unije. O taki povezanosti pa je treba domnevati že, če se s tem, da se ne izda dovoljenje za prebivanje v skladu s pravom Unije, sicer ne poseže v bistveno vsebino pravic, ki jih podeljuje status državljan Unije, vendar pa se lažje omeji pravica do prostega gibanja mladoletnega državljan Unije. Tako lahko položaj očeta v zvezi s prebivanjem v Nemčiji, ki mu v prihodnosti morda ne bo zagotovljen, povzroči, da svoji mladoletni hčeri kot državljanki Unije prepreči nadaljnje izvajanje pravice do prostega gibanja. Ali je to tako, pa mora ugotoviti Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg.

Če bo Verwaltungsgerichtshof ugotovilo, da je bila pravica hčere do prostega gibanja omejena, bo odprta možnost uporabe Listine o temeljnih pravicah, Verwaltungsgerichtshof pa bo moralo v naslednji fazi preizkusiti, ali se s tem, da se očetu ne podeli pravica do prebivanja v skladu s pravom Unije, dejansko posega v temeljne pravice hčere. Za tak poseg bi lahko šlo, če bi nepodelitev te pravice do prebivanja onemogočila redne osebne odnose.

Generalna pravobranilka V. Trstenjak zato zaključuje, da iz prava Unije za roditelja s pravico do varstva in vzgoje, ki je državljan tretje države, zaradi ohranitve rednih osebnih odnosov in neposrednih starševskih stikov lahko izhaja pravica do prebivanja v državi članici izvora njegovega otroka, ki je državljan Unije, če se je otrok ob izvajanju pravice do prostega gibanja od tam preselil v drugo državo članico. Pogoj za podelitev te pravice do prebivanja je, da bi imela njena nepodelitev omejujoči učinek na otrokovo pravico do prostega gibanja in bi jo bilo treba ob upoštevanju temeljnih pravic otroka do rednih osebnih odnosov in neposrednih stikov z obema staršema ter spoštovanja družinskega življenja, določenih v Listini, obravnavati kot nesorazmeren poseg v temeljne pravice.

OBVESTILO: Sklepni predlogi generalne pravobranilke za Sodišče niso zavezujoči. Naloga generalnih pravobranilcev je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlagajo pravno rešitev zadeve, ki jo obravnavajo. Sodniki Sodišča zdaj začenjajo posvetovanje o zadevi. Sodba bo razglašena pozneje.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) *sklepnih predlogov je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.*

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

² Sodba z dne 8. marca 2011 v zadevi Ruiz Zambrano ([C-34/09](#)), glej [sporočilo za medije št. 16/11](#).

³ Sodba z dne 19. oktobra 2004 v zadevi Zhu und Chen ([C-200/02](#)), glej [sporočilo za medije št. 84/04](#).